

Τὸ ζήτημα δύως τῆς ἀξίας τῆς γενομένης ζημιάς δὲν ἔνδιαφρει, φρονῶ, ποσῶς τὴν λιμεν. Ἐπιτροπήν, ἐπομένως ἀσκοπον θεωρῶ νὰ ἔνδιατρίψω περὶ αὐτοῦ περιοριζόμενος νὰ παραθέσω ἀπλῶς τὰς ἀνωτέρω γνώμας, τὴν διπλῆν δηλαδὴ γνώμην τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ Γκίνη καὶ τὴν τοῦ ἐπιβλέφαντος τὰς ἔργασίας τῶν δεξαμενῶν μηχανικοῦ κ. Γ. Σουλή.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ 1ου ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ

Tίς ἡ αἰτία καὶ δοποῖον τὸ μέγεθος τῆς ζημίας.

Ἡ λεπτομερῆς μελέτη ἀπάντων τῶν ἐπισήμων ἔγγραφων, τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἀνάληψιν ὑπὸ τῶν ἔργολάβων τῆς κατασκευῆς τῶν μονίμων τοῦ λιμένος δεξαμενῶν, καὶ ἀποκοπῆς (ἀ forfait), περὶ ὧν λεπτομερέστερον ἐν τοῖς ἔφεξης, ὡς καὶ αἱ ἔξενεχθεῖσαι γνῶμαι τῶν κ. ἐπιθεωρητῶν τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τοῦ μηχανικοῦ κ. Γ. Σουλῆ, ἀς ἀνωτέρω παρέθεσα, μὲ πείθουσιν ἀδιστάκτως ὅτι ἡ ἐπισυμβᾶσα ζημία πρέπει νὰ ἀποδούθῃ εἰς τὰς ἀκολούθους αἰτίας.

1ον. Πρωτίστως καὶ κυριώτατα εἰς τὴν μὴ συγκόλλησιν τῆς λιθοδιμήτου κοιτοστρώσεως μετὰ τοῦ βραχώδους ὑπεδάφους ἐν τῷ καταστραφέντι τιμήματι.

2ον. Εἰς τὴν ἔλαττωσιν τοῦ πάχους τῆς κοιτοστρώσεως ἀντὶ 2,50 εἰς 1,75, παρὰ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἔργολάβων, ὡς τοῦτο ἐν μεγίστῃ λεπτομερείᾳ θέλω ἐν τοῖς ἔφεξης ἔξετάσει.

(Ἐπειτα συνέχεια.)

ΗΛ. Ι. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Μηχανικός.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΩΣ ΤΩΝ ΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903 ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1908

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου.)

4. Γαλλική Ἐταιρεία μεταλλείων Σοννίου.

Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἔκμεταλλεύεται τὰς εἰς Βρόμοποῦσι καὶ Λεγρανὰ παραχωρήσεις τῆς ἥτοι:

Παραχώρησις Ράλλη κλπ. 23 Αύ.	Στρέμ.
γούστου 1867	10871.822
» » » » »	4342.369
Παραχώρησις Ἐταιρείας 28 Νοεμ-	
βρίου 1898	138.260
	'Εν ὅλῳ 15352.451

Τὰ προϊόντα ἔκμεταλλεύσεως τῶν μεταλλείων τῆς εἰνεὶς ιδίως μεταλλεύματα σιδηρομαγγανίου καὶ σιδήρου ἀποστελλόμενα καὶ πωλούμενα εἰς τὴν ἀλλοδαπήν καὶ μολυβδοῦχα καὶ ψευδαργύρου πωλούμενα εἰς τὰ ἐπὶ τόπου μεταλλουργεῖα.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἐτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι :

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἔργατῶν	310	290	223	141	153	100	1217
» φονευθέντων »	—	2	—	1	—	—	3
<i>Παραγωγὴ προϊόντων.</i>							
Μεταλλ. σιδήρου . . . τόν.	792	2412	807	—	12800	8960	25771
» σιδηρομαγγανίου »	27569	21986	18078	20119	5320	1900	94972
» ψευδαργύρου .. »	164	272	—	—	160	—	596
» μολυβδούχων .. »	1010	587	613	485	2100	1340	6135
Σύνολον παραγωγῆς »	29475	25257	19498	20604	20380	12200	121339
<i>Άγοραία ἀξία προϊόντων.</i>							
Μεταλλ. σιδήρου . . . φρ.	6732	14472	7263	—	96000	71680	196147
» σιδηρομαγγανίου »	647870	326696	451950	302380	74480	22800	1826176
» ψευδαργύρου .. »	11480	13600	—	—	4480	—	29560
» μολυβδούχων .. »	30300	4675	15320	12125	18900	20100	101420
Σύνολον ἀγορ. ἀξίας »	696382	369443	474533	314505	193860	114580	2153303

5. Μεταλλεῖον οιδήρου Ἀλεγχανῶν.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἀνῆκον εἰς τοὺς κ. κ. Σκαλιστήρην, Κολοκοτρόνην κλπ., παραχωρηθὲν δὲ διὰ Β. Δ. τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1873 καὶ ἔκτάσεως 21128.987 στρεμμάτων, ἐμισθώθη πρῶτον εἰς Ζωγράφον Μπότσην καὶ κατόπιν

εἰς Σπ. Δεσπόζιτον καὶ Σαν πρὸς ἐκμετάλλευσιν.

Τὰ προϊόντα τοῦ μεταλλείου μεταλλεύματα σιδήρου μεταφέρονται διὰ κάρδων εἰς τὴν ἀποβάθραν φορτώσεως παρὰ τὰ Ἀλεγχανῶν πρὸς ἔξαγωγὴν καὶ πώλησιν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκμετάλλευσεως τῆς χρήσεως 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι:

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	127	100	20	55	35	—	357
» φονευθέντων »	—	—	—	—	2	—	2
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	10770	9400	2700	—	3630	—	26500
Ἄγορ. ἀξία » φ.	64620	81188	14961	—	21780	—	182549

6. Μεταλλεῖον Πινιατόρου.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο κείμενον κατὰ τὴν θέσιν Βιγκέθι τοῦ Λαυρείου, παραχωρηθὲν ἀρχικῶς εἰς τὸν κ. Δ. Πινιατόρον διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Μαΐου 1878 Β. Δ. ἔκτάσεως 2241.978 στρεμ. μετεβιβάσθη μεθ' ἑτέρων τοιούτων ἀνηκόντων εἰς τὸν ὄδιον Δ. Πινιατόρον εἰς τὸν κ. Σπ. Δεσπόζιτον διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1896 Β. Δ.

Τὰ μεταβιβασθέντα μεταλλεῖα εἶναι τὰ ἔξης: Παραχώρησις Δ. Πινιατόρου ἀπὸ

Στρέμ.

10 Μαΐου 1878	2241.978
» » » »	2710.450
» » » »	2536.315
» » » »	808.800
» » » »	513.207
» » » »	1317.101
Ἐν ὅλῳ	10118.811

Αἱ μεταλλευτικαὶ ἐργασίαι περιωρίσθησαν εἰς τὸ κατὰ τὴν θέσιν Βιγκέθι μεταλλεῖον.

Τὰ παραγόμενα μεταλλεύματα εἰνει μαγγανιοῦχος σίδηρος ἔξαγόμενος καὶ πωλούμενος εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ μολυβδοῦχα πωλούμενα εἰς τὰ ἐπὶ τόπου Μεταλλουργεῖα Ἐλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Ἐταιρείας.

Τὰ ἀποτελέσματα ἐκμετάλλευσεως τῶν ἔτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι:

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	30	40	25	28	15	—	138
» φονευθέντων »	—	—	—	—	1	—	1
Παραγωγὴ.							
Μεταλλ. σιδηρομαγγανίου τόν.	668	1218	950	1520	1200	—	5556
» μολυβδοῦχων »	255	125	270	426	106	—	1182
Σύνολον παραγωγῆς »	923	1343	1220	1946	1306	—	6738
Ἄγοραία ἀξία.							
Μεταλλ. σιδηρομαγγανίου φρ.	13360	17052	19000	22800	15600	—	87812
» μολυβδοῦχων »	2040	1875	10000	9372	2332	—	25619
Σύνολον ἀγορ. ἀξίας »	15400	18627	29000	32172	17932	—	113431

Β'. Περιφέρεια Μαραθώνος.

Μεταλλεῖον σιδήρου εἰς Γράμματικόν.

Κατὰ τὴν περιφέρειαν ταύτην ἐν μόνον μεταλλεῖον εἶναι ἐν ἐκμεταλλεύσει, τὸ μεταλλεῖον σιδήρου τῶν κληρονόμων Σκαρλ. Σουύσουν τὸ παραχωρηθὲν αὐτῷ διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1872 Β. Δ. ἐκτάσεως 4822.102 στρεμμάτων.

Ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτοῦ γίνεται ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ Μονὴν καὶ Σας διὰ τῶν ἔργολαβων Σπ. Δεσποζίτου - Δεπιάν.

Σιδηροδρομικὴ γραμμὴ πλάτους 1 μέτρου καὶ μήκους 16 χιλιομέτρων φέρει τὰ προϊόντα τῆς ἐκμετάλλευσεως εἰς τὸν λιμένα Λιμνῶν σ πρὸς φόρτωσιν τῇ μεσολαβήσει ἀποβάθρας ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων πρὸς ἔξαγωγὴν καὶ πώλησιν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Τὸ κοίτασμα τοῦ μεταλλεύματος εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ κάτω τιτανολίθου ἀποτελοῦν δύο κυρίως κλάδους, ἢτοι τὸ βορειανατολικὸν κοίτα-

σμα ἢ κοίτασμα τῶν Γραβῶν μετὰ παραφυάδος Γραβαποὺς μήκους περίπου 600 μ. καὶ τὸ νοτιοδυτικὸν κοίτασμα μήκους 400 μ. περίπου.

Τὸ πάχος τῶν κοίτασμάτων κυμαίνεται μεταξὺ 0^μ.50 μέχρι 10—12 μέτρων ἔξικνούμενον ἐνίστε καὶ εἰς 15 καὶ πλέον μέτρα.

Ἐξ ἐκατέρων τῶν κοίτασμάτων τούτων ἀναχωροῦσι δευτερεύουσαι παραφυάδες ἢ croiseurs κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἡττον σπουδαῖα.

Ἡ γενικὴ διεύθυνσις τοῦ κοίτασματος εἶναι ΒΑ μὲ ἀπόκλισιν πρὸς ἀνατολὰς 25° περίπου.

Ἡ εἰς δύο κλάδους διαίρεσις τοῦ κοίτασματος προῆλθεν ἐξ ἐνὸς σπουδαίου ὅγματος (τῶν Γραβῶν) διπερ προστάλεσε τὴν κατὰ 200 μ. περίπου ἐκτόπισιν πρὸς δυσμὰς τοῦ βορειανατολικοῦ μέρους αὐτοῦ καὶ οὕτως ἀποτελέσθη τὸ κοίτασμα τῶν Γραβῶν πρὸς βορρᾶν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἐτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι:

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἔργατῶν	530	508	374	333	322	414	2481
» φονευθέντων	3	1	1	—	3	2	10
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	103200	104000	80500	71453	80659	78329	518141
Ἄγορ. ἀξία » φ.	903000	765866	644000	589487	645272	663053	4210678

Γ'. Περιφέρεια Ωρωποῦ.

Ανθρακωρυχεῖον λιγνίτου.

Κατὰ τὴν περιφέρειαν ταύτην γίνεται ἐκμετάλλευσις λιγνίτου εἰς τὸ διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Απριλίου 1872 Β. Δ. παραχωρηθὲν μεταλλεῖον πρὸς τὸν κ. Ἰω. Σερπιέρην κλπ. ἐκτάσεως 3058.050 στρεμμάτων.

Τὰ προϊόντα τοῦ μεταλλείου τούτου μεταφέ-

ρονται διὰ κάρρων εἰς τὴν Σκάλαν Ωρωποῦ καὶ ἀποστέλλονται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς Λαύρειον χορηματοποιουμένου τοῦ λιγνίτου ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Έταιρείας τῶν μεταλλείων Λαυρείου μετὰ ποσότητός τινος ἀνθρακίτου κατὰ τὴν πύρωσιν τῆς καλαμίνης πρὸς ἀπέλασιν τοῦ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακος.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἐτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι:

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἔργατῶν	40	40	38	41	30	23	184
» φονευθέντων	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ λιγνίτου . . . τόν.	2798	4067	2703	5138	6199	2408	23313
Ἄγορ. ἀξία » φρ.	36933	57744	30634	82208	83686	40700	331905

Δ'. Περιφέρεια Σκύρου.*Μεταλλεῖον σιδήρου.*

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἀπαρτίζομενον ἐκ δύο παραχωρήσεων γενομένων εἰς τὸν κ. Λ. Σκένδερ

διὰ Β. Δ. ἀπὸ 2 Δεκεμβρ. 1898 ἐκ στρ. 3196.403 καὶ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1901 > 16172.366

'Ἐν δλῳ στρέμ. 19368.769

ἐκμεταλλεύεται ἡ Ἐταιρεία τῶν μεταλλείων Σκύρου.

Τὸ προϊὸν τῆς ἐκμεταλλεύσεως μετάλλευμα χωματίζουν σιδήρου ἀποστέλλεται καὶ πωλεῖται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι :

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
'Αριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	165	180	130	105	285	235	1100
» φονευθέντων »	—	—	1	—	—	1	2
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	30460	30098	16680	28169	27066	30492	162865
'Αγορ. ἀξία > > φ.	182760	180558	71332	134648	135330	161023	865651

Ε'. Περιφέρεια Μυκόνου.*Μεταλλεῖον Μυκόνου.*

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἔκτάσεως 24487.864 στρεμμ. παραχωρηθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1898 Β. Δ. εἰς τοὺς κ. κ. Σπ. Δεσπόζιτον καὶ Δ. Δεπιάν καὶ ἐκμεταλλεύσομενον ὑπὸ τῶν ἴδιων ἀτέδωκε κατὰ τὰς χρήσεις τῶν ἑτῶν 1903—1908 τὰ ἐν τῷ κάτωθι πίνακι ἀποτελέσματα.

'Απὸ τῆς ἐποχῆς τῆς παραχωρήσεως οἱ ἴδιοι κτῆται ἐξεμεταλλεύθησαν κοιτάσματα πλουσίου

ἀργυρούχου γαληνίτου μέχρι τοῦ 1903. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅμως ταύτης ἡ παραγωγὴ τοιούτων πλουσίων μεταλλεύμάτων ἡλαττώθη σημαντικῶς καὶ σήμερον ἐξακολουθοῦν ἐρευνητικὰ μόνον ἐργασίαι μὲ παραγωγὴν μικρὰν μεταλλεύμάτων σιδήρου.

Τὸ παραγόμενον μετάλλευμα ἀργυρούχου μολύβδου μεταφέρεται καὶ πωλεῖται εἰς τὰ ἐν Λαυρείῳ Μεταλλουργεῖα μολύβδου τῆς Γαλλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας, τὰ δὲ μεταλλεύματα τοῦ σιδήρου ἐξάγονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
'Αριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	285	120	165	90	130	—	790
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
<i>Παραγωγὴ.</i>							
Μεταλλεύματα μολύβδου . τόν.	982	1608	2490	3219	2340	—	10639
» σιδήρου . . . »	800	—	—	—	620	—	1420
Σύνολον παραγωγῆς »	1782	1608	2490	3219	2960	—	12059
<i>Άγοραια ἀξία.</i>							
Μεταλλεύματα μολύβδου . φρ.	88380	48240	64740	96570	81900	—	379830
» σιδήρου . . . »	6400	—	—	—	4960	—	11360
Σύνολον ἀξίας »	94780	48240	64740	96570	86860	—	391190

Ϛ'. Περιφέρεια Σερίφου.

1. *Μεταλλεῖα τῆς Ἐταιρείας «ἡ Σέριφος».*

Τὰ μεταλλεῖα ταῦτα ἀπαρτίζονται ἐκ τῶν κάτωθι παραχωρήσεων.

1876 31 Ιανουαρίου	στρέμ. 5122.763
1871 » »	4288.288
» 23 Μαρτίου	2675.420
'Ἐν δλῳ »	12086.471

'Η ἐκμετάλλευσις τῶν μεταλλείων τούτων ἐξε-

χωρήθη κατά πρώτον εἰς τὴν Γεν. Ἐταιρείαν Ἑργοληψιῶν κατόπιν δὲ εἰς τὸν Γ. Δεκαβάλλαν.

Τὰ προϊόντα τῶν μεταλλείων τούτων εἶνε μεταλλεύματα σιδήρου μεταφερόμενα διὰ σιδηροδρόμου ἐκ τῶν κέντρων ἐκμεταλλεύσεως

εἰς τὸν λιμένα πρὸς ἔξαγωγὴν καὶ πώλησιν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	223	10	140	140	145	—	658
» φονευθέντων	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	37380	1976	12605	14500	19390	—	85851
Ἄγορ. ἀξία » φ.	286443	14820	91386	110000	160000	—	662649

2. Μεταλλεῖα σιδήρου Γαλλικῆς Ἐταιρείας Σεφίφου - Σπηλιαζέζης.

Τὰ μεταλλεῖα τῆς Ἐταιρείας ταύτης ἀπαρτίζονται ἐκ τῶν ἀκολούθων παραχωρήσεων ἥτοι:

Ἐλλ. Μεταλλ. 1869 22 Ὀκτωβρ. στρ.	4567.896
» » » » »	4288.809
Μέρλεν κλπ. 1873 25 Ἰουνίου	» 1349.933
Μεταλλ. 1875 18 Ἰουλίου	» 953.046
Σγούτα κλπ. 1891 2 Ὀκτωβρίου	» 3163.170
Ἐν ὅλῳ »	14123.354

Τὸ ἔξορυσσόμενον μετάλλευμα σιδήρου συναντᾶται κατὰ τὴν ἐπαφὴν τοῦ σχιστολίθου καὶ τιτανολίθου καὶ ἐντὸς αὐτοῦ σχηματίζον ἐν εἰδος ζωνῶν κλινουσῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον πρὸς τὰ νοτιανατολικά.

Ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν κοιτασμάτων ἐκτελεῖται κατὰ πατώματα διαδοχικὰ μὲ διαφορὰν στάθμης 25—30 μέτρων μεταξύ των.

Ἐπὶ τῶν κιτύων τῶν βουνῶν ἔχουσιν ἀνορχυζῆν ὑπόνομοι ἀνὰ 25—30 μ. διαφορὰν στάθμης, αἵτινες εἰσδύουσιν ἐντὸς αὐτῶν καὶ χρησιμεύουσι διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν προϊόντων τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Σιδηροδρομικὰ ἐπ' αὐτῶν γραμμαὶ καὶ κεκλιμένα ἐπίπεδα φέρουσι βαγόνια πλήρη μεταλλεύμάτων μέχρι τῶν εἰς τὰς παραλίας τῶν δρυμῶν Κουταλᾶ καὶ Μεγάλο Λιβάδι ἀποθηκῶν δόποθεν δι' ἀποβαθρῶν φορτώνονται εἰς τὰ ἀτμόπλοια ἀπ' εὐθείας καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς πώλησιν.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	516	628	620	590	690	740	3784
» φονευθέντων	3	1	—	1	1	—	6
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	133120	134897	140000	166936	135700	152500	863153
Ἄγορ. ἀξία » φ.	1088525	1191880	1162000	1500000	1357000	1520000	7819405

Z'. Περιφέρεια Σίφνου.

Μεταλλεῖα τῆς Ἐταιρείας «δ Κάψαλος».

Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἐκμεταλλεύεται τὰ εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἐταιρείαν τῶν μεταλλείων Σίφνου. Εὑθοίσας ἀνήκοντα ἐν τῇ νήσῳ Σίφνῳ μεταλλεῖα ἥτοι:

Β. Δ. 1873 28 Ἀπριλίου στρέμ.	690.034
» 1880 29 Φεβρουαρίου »	27268.797
Ἐν ὅλῳ »	27958.831

Τὰ προϊόντα τῶν μεταλλείων τούτων εἶνε μεταλλεύματα σιδήρου ἔξαγόμενα καὶ πωλούμενα εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ μεταλλεύματα μολύβδου καὶ ψευδαργύρου (χαλαμίνης) μεταφερόμενα καὶ πωλούμενα εἰς Λαύρειον.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι:

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
'Αριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	280	260	260	180	230	280	1490
» φονευθέντων »	1	—	—	2	—	1	4
Παραγωγή.							
Μεταλλευμ. σιδήρου . . . τόν.	21870	19931	25522	20525	28538	29788	146174
» ψευδαργύρου »	29	34	—	—	22	25	110
» μολύβδου . . . »	3715	4016	—	5438	1788	4757	19714
Σύνολον παραγωγῆς »	25614	23981	25522	25963	30348	34570	165998
Αγοραία δξία.							
Μεταλλευμ. σιδήρου . . . φρ.	132380	130515	153132	133002	198766	160852	908647
» ψευδαργύρου »	870	2040	—	—	814	900	4624
» μολύβδου . . . »	44951	46784	—	61068	23244	27590	203637
Σύνολον δξίας »	178201	179339	153132	194078	222824	189342	1116908

H'. Περιφέρεια Ἀντιπάρου.

1. Μεταλλείον ψευδαργύρου.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἀπαρτίζεται ἐκ τῆς παραχωρηθείσης ἔκτάσεως ἐπὶ στρεμ. 3697.150 εἰς τὴν Ἑλλ. Μεταλλ. Ἐταιρείαν διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1873 Β. Δ. καὶ ἀνήκει σήμερον εἰς

τὴν Γαλλ. Ἐταιρείαν τῶν Μεταλλείων Λαυρείου Τὸ παραγόμενον προϊὸν εἶναι καλαμίνη, ἣν ἡ Γαλλ. Ἐταιρεία μεταφέρει καὶ ὑποβάλλει εἰς πύρωσιν εἰς τὰς ἐν Λαυρείῳ καμίνους τῆς πρὸς ἐμπλουτισμὸν διὰ τῆς ἀπελάσεως τοῦ διοξειδίου τοῦ ἄνθρακος.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτέλεσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
'Αριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	100	115	140	120	125	85	585
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ καλαμίνης . . τόν.	639	2597	2736	3724	4040	4688	18374
Άγορ. δξία . . φρ.	30265	204903	300960	279747	175000	185520	1176395

2. Μεταλλείον σιδήρου.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἀπαρτίζεται ἐκ τῆς εἰς Κόρπαν κλπ. παραχωρηθείσης ἔκτάσεως ἐπὶ στρεμμάτων 19451.526 διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1881 Β. Δ.

Τὸ παραγόμενον μετάλλευμα σιδήρου ἔξα-

γεται καὶ πωλεῖται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτέλεσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἔξεμεταλλεύθη κατ' ἀρχὰς ὁ Ἀντ. Νοβάρας. Κατόπιν δὲ ἡ Ἐταιρεία Ἀρχιπελάγους. Ἀπὸ τὸ 1907 αἱ ἐργασίαι διεκόπησαν.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
'Αριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	—	22	85	40	—	—	147
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	—	3800	13666	3865	—	—	21331
Άγορ. δξία . . . φ.	—	23370	148276	42515	—	—	214161

Θ'. Περιφέρεια Μήλου.**1. Θειωρυχεῖον.**

Τὸ θειωρυχεῖον τοῦτο ἐκτάσεως 14423 στρεμ. παραχωρηθὲν διὰ Β. Δ. ἀπὸ 11 Μαΐου 1862 εἰς τὸν Βασίλειον Μελάνην, κατόπιν μετεβιβάσθη διὰ Β. Δ. τῆς 10 Μαΐου 1890 εἰς Ἑταιρείαν

Δ. καὶ Δημ. Ἐργων ἡτις τὸ ἐμίσθωσεν εἰς τὴν Γεν. Ἑταιρείαν Ἐργολιγψιῶν.

Τὸ προϊὸν αὐτοφυὲς θείον ἐκκαμινεύμενον εἰς καρίνους πρὸς ἔξαγωγὴν τὸν καταναλίσκεται εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Αἱ ἐργασίαι ἐκμεταλλεύσεως ἐξηκολούθησαν μέχρι τοῦ 1906 ὅπότε καὶ διεκόπησαν.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	85	95	95	—	—	—	275
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ θείου . . . . τόν.	1201	1225	1126	—	—	—	3552
Ἄγορ. ἀξία » . . . φρ	158785	132710	121000	—	—	—	412495

2. Μεταλλεῖον μαγγανίου.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ἔκολούθων παραχωρήσεων:

Ἡλ. Κεχαγιά 7 Φεβρουαρ. 1871 στρ. 1841.820
Κ. Κωστῆ » » » » 1160.503

Ἐν ὅλῳ » 3002.323

Αἱ παραχωρήσεις αὗται μετεβιβάσθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Ιανουαρίου 1889 Β. Δ. εἰς τὸν κ. Ιω. Β. Σερπιέρην.

Τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν ἐξηκολούθησεν δινός του Φεδ. Ἰω. Σερπιέρης.

Τὸ προϊὸν τῶν μεταλλείων τούτων εἰνέ μετάλλευμα μαγγανίου μέσης περιεκτικότητος 31—32 % Mn.

Τὰ μεταλλεύματα ἔξαγονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	151	154	156	165	159	175	960
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ μεταλ. μαγγανίου τ.	9923	8549	8171	10040	11139	9450	57272
Ἄγορ. ἀξία » » φ.	165415	129700	122565	168672	233805	164200	984357

I'. Περιφέρεια Κιμώλου.**Μεταλλεῖον μαγγανίου.**

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἀπαρτίζουσιν αἱ κάτωθι παραχωρήσεις:

Φ. Πάλλη 18 Ιουνίου 1873 στρεμ. 3473.482
» 1 Ιουνίου 1876 » 21418.826

Ψύλλα κλπ. 28 Νοεμβρ. 1898 » 10908.851
Ἐν ὅλῳ » 35801.159

Τὸ ἐκμετάλλευσις τῶν μεταλλείων τούτων ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐκμεταλλεύσεως «αἱ Κυκλάδες».

Τὸ παραγόμενον μεταλλεύμα μαγγανίου ἔξαγεται καὶ πωλεῖται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Αἱ ἐργασίαι ἐκμεταλλεύσεως ἥρξαντο ἀπὸ τὸ 1907.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	—	—	—	25	89	15	129
» φονευθέντων »	—	—	—	1	—	—	1
Παραγωγὴ μεταλ. μαγγανίου τ.	—	—	—	—	5994	1300	7294
Ἄγορ. ἀξία » » φ.	—	—	—	—	71928	18850	90778

IA'. Περιφέρεια Σύρου.**Μεταλλεῖον σιδήρου.**

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐκτάσεως 895.933 στρ. παραχωρήθην τῷ Ε. Κεχαγιᾶ διὰ τοῦ ἀπὸ 16

Οκτωβρίου 1901 Β. Δ. ἐκμεταλλεύεται ἡ Ἐταιρεία μεταλλείων Σύρου.

Τὸ προϊὸν μετάλλευμα σιδήρου ἔξαγεται καὶ πωλεῖται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	—	—	25	20	131	—	176
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	—	—	1968	100	6000	—	8068
Ἄγορ. ἀξία » » φ.	—	—	9484	750	40200	—	50434

IB'. Περιφέρεια Κύθνου.**1. Μεταλλεῖα σιδήρου (Κακόβουλον).**

Τὰ μεταλλεῖα ταῦτα ἀπαρτιζόμενα ἐκ τῶν ἀκολούθων παραχωρήσεων
Σιρέμ.
Βλαστάρη κλπ. 13 Ιανουαρίου 1899 7687.226
Κληρονόμ. Θεοφιλάτου 16 Σεπτ. 1896 9487.074
Ἐν ὅλῳ 17174.300

ἐκμεταλλεύεται ἡ Ἐταιρεία Τεχνικῶν Ἐργών.

Τὸ προϊὸν μετάλλευμα σιδήρου ἔξαγεται καὶ πωλεῖται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	160	158	90	120	110	102	740
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	24504	19229	9300	18229	12808	20480	104550
Ἄγορ. ἀξία » » φ.	147602	145550	78120	157660	135218	200900	865050

2. Μεταλλεῖον σιδήρου (Ζωγκάκι).

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο παραχωρήθην διὰ Β. Δ. ἀπὸ 25 Ιουνίου 1873 εἰς Ζαχαρίαν κλπ. ἐκτάσεως 1132.258 στρεμμ. ἐκμεταλλεύεται ὁ κ. Φερδ. Ίω. Σερπιέρης.

Τὸ προϊὸν μετάλλευμα σιδήρου ἔξαγεται καὶ πωλεῖται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	70	45	39	80	75	72	381
» φονευθέντων »	—	—	—	1	—	—	1
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	10033	12720	13073	14118	14649	14201	78794
Ἄγορ. ἀξία » » φ.	173921	63600	88023	91767	102543	89138	608992

3. Μεταλλεῖον σιδήρου (Σέλκι).

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο παραχωρήθην διὰ Β. Δ. τῆς 27 Νοεμβρίου 1898 εἰς τοὺς κ. κ. Χριστόποντον κλπ. ἐκτάσεως 610.364 στρεμμ. ἔξεμε-

ταλλεύθη ἡ Ὀλλ. Ἐταιρεία Μύλλερ καὶ Σαμέχιοι τοῦ 1906, δόπτε διέκοψε τὰς ἐργασίας λόγῳ ἀσυμφόρου τῆς ἐκμεταλλεύσεως του ἢ μᾶλλον εἰπεν λόγῳ ἐλλείψεως χρημάτων πρὸς ἔξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν, δαπανηθέντος

τοῦ πλείστου μέρους τοῦ κεφαλαίου τῆς Ἐπαιδείας εἰς ἀκάρπους καὶ ἀνεπιτυχεῖς ἔρευνητικὰς ἐργασίας.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἐτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι:

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθμ. ἀσχοληθέντων ἔργατῶν	90	102	73	46	—	—	311
» φρονευθέντων	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	5300	13078	8941	4000	—	—	31319
Ἄγορ. ἀξία » φ.	34450	104624	50069	24000	—	—	213143

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΙΩ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ

Σπουδαιότης τῶν σιδηροδρομικῶν συναλλαγῶν. — "Οπως σχηματίσῃ τις ἵδεαν τινὰ

περὶ τοῦ μεγέθους τῶν σιδηροδρομικῶν συναλλαγῶν τοῦ πλανήτου ἀρκεῖ δικάθωθι συγκριτικὸς πίνακς τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν σιδηροδρόμων γενικοῦ συμφέροντος ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1906.

		Γαλλία	Ἀγγλία	Γερμανία	
Μῆκος ἐν ἐκμεταλλεύσει	χλμ.	39600	36900	55150	
Eἰσπράξεις	{ 'Επιβάται . . . . . » Μεγάλη ταχύτης . . . . . » Μικρὰ . . . . . » Ετερα	ἐκατμ.	540 194 884 31	1041 219 1474 226	886 133 2034 229
Σύνολον τῶν εἰσπράξεων ἐκμεταλλεύσεως	»	1649	2960	3282	
» δαπανῶν	»	871	1838	2128	
Καθαρὸν κέρδος	»	778	1122	1154	
Κεφάλαιον ἐγκαταστάσεως	»	17833	27560	18801	
Τόκος διδόμενος ὑπὸ τοῦ καθαροῦ κέρδους εἰς τὸ κεφάλαιον (%)		4,37	4,07	6,14	
Χιλιομετρικὴ εἰσπράξις	φρ.	41700	80000	59600	
» δαπάνη ἐκμεταλλεύσεως	»	22000	49810	38585	
» καθαρὰ εἰσπράξις	»	19700	30190	21015	
Συντελεστὴς ἐκμεταλλεύσεως, ἥτοι λόγος δαπανῶν πρὸς εἰσπράξεις	100 D (δαπάναι)	53	62	65	
	R (εἰσπράξεις)				

Δ. ΠΡΩΤΟΠ.